

ת"פ 55037/06/19 - מדינת ישראל נגד נחמיה שם טוב

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 55037-06-19 מדינת ישראל נ' שם טוב

כבוד השופט עמית מיכלס	בפני
המאשימה	בעניין:
נגד	
הנאשם	
מדינת ישראל	
נחמיה שם טוב	

בשם המאשימה: עו"ד אלירן אשכנזי

בשם הנאשם: עו"ד נטלי שטרול

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום בהן הורשע הנאשם

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע העבירות הבאות: **זיוף בכוונה לקבל דבר במרמה**, 2 עבירות בניגוד לסעיף 418 אמצע לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); **שימוש במסמך מזויף**, 2 עבירות בניגוד לסעיף 420 לחוק; **ניסיון לקבלת דבר במרמה**, בניגוד לסעיפים 415 ו-25 לחוק.

2. בהכרעת הדין נמצא שלידי הנאשם הגיע בדרך ובמועד שאינם ידועים פנקס המחאות השייך לזכאי בן יאיר (להלן: המתלונן), עמו הייתה לו היכרות מוקדמת (להלן: פנקס המחאות ו-המתלונן בהתאמה). בסמוך ליום 30.10.2017 זייף הנאשם טופס הצעה למכרז לרכישת כלי רכב של משרד הביטחון, בדרך של מילוי פרטי המתלונן וחתימה עליו בחתימה הנחזית להיות חתימתו של המתלונן (להלן: טופס ההצעה), באופן בו ניתן היה להבין שההצעה הוגשה על ידי המתלונן. נוסף על כך זייף הנאשם המחאה מתוך פנקס המחאות על ידי מילוי הפרטים הבאים: סכום של 16,400 ₪, תאריך 30.10.17 וחתימה הנחזית להיות חתימתו של המתלונן (להלן: ההמחאה המזויפת). בתאריך 30.10.2017 הגיש הנאשם את טופס ההצעה למכרז יחד עם ההמחאה המזויפת (להלן: ההצעה), כל זאת ללא ידיעתו וללא הסכמתו של המתלונן. לאחר שקיבל הודעה שלפיה ההצעה זכתה במכרז לרכישת רכב מסוג טויוטה, הגיע הנאשם בתאריך 22.11.2017 למשרדי חטיבת המכירות של משרד הביטחון שבבסיס צריפין, על מנת לקבל לידי את הרכב. ואולם, מאחר שלא הציג יפוי כוח מטעם המתלונן, לא קיבל הנאשם את הרכב לידי.

ראיות לעונש, תמצית טיעוני הצדדים ודבר הנאשם

עמוד 1

3. ב"כ המאשימה הפנה בטיעונו לנסיבות ביצוע העבירות, לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, לחומרת מעשיו ולנזק הפוטנציאלי שיכול היה להיגרם למתלונן, לצד עוגמת הנפש שנגרמה לו בפועל. ב"כ המאשימה ציין שלא עלה בידו לאתר בפסיקה דוגמאות הזוהות לעניינו, אולם הפנה למספר גזרי דין מהם ניתן ללמוד על רף הענישה המתאים לעניינו. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות, עתר ב"כ המאשימה לקבוע מתחם ענישה הנע בין 5 ל-14 חודשי מאסר. אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם הפנה ב"כ המאשימה לעברו הפלילי של הנאשם (ת/1), למאסר המותנה התלוי ועומד נגדו (ת/2), לעונשי המאסר שהוטלו עליו, ולעובדה שהנאשם לא קיבל אחריות על מעשיו, כאשר כל אלו מצדיקים, לעמדתו, למקם את עונשו בחלק העליון של המתחם העונשי. בסופו של דבר ביקש ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר, להפעיל את המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו במצטבר, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. עוד ביקש שכל עונש מאסר שייגזר על הנאשם יוטל עליו במצטבר לכל עונש מאסר אותו הוא מרצה כיום.

4. מנגד, נטען מטעם ההגנה שנסיונות ביצוע העבירות אינן חמורות בהינתן שמדובר באירוע בודד; שלמתלונן לא נגרם נזק בפועל ואף לא יכול היה להיגרם לו נזק בהינתן שהנאשם התייצב במשרד הביטחון עם המחאה בנקאית על מלוא סכום הזכיה; לעובדה שהנאשם לא השתמש בהמחאות של המתלונן "למטרות פרטיות, אלא כדי לגשת למכרז" ואף ביקש לפייס את המתלונן שהיה השותף העסקי שלו בעבר; הנאשם לא הציג למשרד הביטחון ייפוי כוח מזויף על אף שידע שהמתלונן לא מעוניין ברכב, כאשר הנאשם חתם על המסמכים בחתימתו ולא זייף את חתימת המתלונן. ב"כ הנאשם הסכימה שמנעד הענישה בעבירות מסוג זה הוא רחב, ציינה שבדומה לתביעה אף היא לא מצאה גזרי דין בנסיבות הדומות למקרה שלפנינו, ועתרה לקבוע מתחם עונשי הנע בין מאסר שירוצה בעבודות שירות ועד ל-7 חודשי מאסר בפועל.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, נטען שהנאשם יליד 1965, גרוש ואב ל-3 ילדים, הצעיר שבהם על סף בגירות. מטעם ההגנה הוצג מסמך המעיד על כך שבשנת 2015 אובחן הנאשם כסובל ממחלת מניה דפרסיה (נ/1), שפגמה ביכולתו לקבל החלטות וגרמה לו לחשוב שהוא "כל יכול". לדבריה, הנאשם הבין ששגה בהתנהגותו, אף אם כוונתו הייתה טובה, הוא מתחרט ומקבל אחריות על מעשיו. לדבריה, בין הנאשם לבין משפחתו קיים נתק, הוא לא מקבל מהם כסף, והוא עתיד להשתחרר כשהוא חסר-כל. מטעם ההגנה הוגש פרוטוקול דיון מהליך מקביל המתנהל נגד הנאשם בבית משפט השלום בירושלים (נ/2), במסגרתו נמצא הנאשם מתאים לבית משפט קהילתי, והרשעתו באותו הליך (נ/3). ב"כ הנאשם הבהירה שהיא אינה מבקשת להפנות עתה את הנאשם להליך זה, אולם ביקשה להראות שהנאשם בעל אופק שיקומי. אשר לעברו הפלילי של הנאשם הסכימה שהוא "המוקש העיקרי" במקרה זה, אולם ציינה שמאז בוצעו העבירות מושא תיק זה, לא הועמד הנאשם לדין בגין עבירות מרמה. עוד הפנתה לזמן הרב שחלף מהיום בו בוצעו העבירות. בנסיבות אלו סברה ב"כ הנאשם שנוכח היה להטיל על הנאשם עונש של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, אולם בשים לב למכלול הנסיבות עתרה להטיל עליו מספר חודשי מאסר "בודדים". בשל העובדה שמאז שהוטל עונש המאסר המותנה לא הסתבך הנאשם בביצוע עבירות מרמה נוספות, ביקשה לחפוף את המאסר המותנה לעונש המאסר שייגזר על הנאשם בתיק זה.

5. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, ובפתח דבריו טען שהמעמד קשה עבורו. לדבריו הוא בעל תואר ראשון במנהל עסקים, כאשר במשך 30 שנה ניהל אורח חיים נורמטיבי והיה בעל עסק לעבודות חשמל ומיזוג. הנאשם אב לשלושה, שני הגדולים משרתים בצבא והשלישי על סף גיוס, כאשר לדבריו בודד עצמו ממשפחתו אשר אינה מודעת למצבו. לדבריו, עקב משבר אישי שחוזה כתוצאה מנפילה מגג בזמן העבודה בשנת 2015, החל להתגלגל כדור שלג של

"הסתבכויות" חוזרות ונשנות בפלילים. הנאשם הביע חרטה ובושה על מעשיו, וביקש לחזור לחיות חיים נורמטיביים ולנסות להשתקם, כאשר טען שהשהייה בכלא פוגעת בבריאותו. בנסיבות אלו ביקש את התחשבות בית המשפט.

קביעת מתחם הענישה

6. קביעת מתחם העונש ההולם לאירוע הפלילי נעשית בהתאם לעיקרון ההלימה, היינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעיקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

7. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הם שמירה על חופש הרצון, חופש הפעולה וחופש הבחירה של האדם או הגוף המרומה לפעול על סמך מסד נתונים המוצג לפניו, באופן שיאפשר לו לקבל החלטה באופן מושכל והגון, להבדיל ממצב דברים בו החלטתו מתקבלת בהתבסס על מסמכים שקריים או מסמכים שאינם תקינים.

8. בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירות, יש לתת את הדעת לכך שמדובר במעשה מתוכנן מראש, שכלל מספר שלבים בהם שלט הנאשם, כאשר בכל אחד מהם היה ביכולתו לחדול ממעשיו. הנאשם ביצע את העבירות לבדו. בסופו של דבר לא נגרם נזק כלשהו למתלונן או למשרד הביטחון, אולם הדבר נבע אך מערנות אנשי משרד הביטחון שפנו למשטרה לאחר שהנאשם הגיע יחד עם אחר כדי לקבל את הרכב הזוכה לידי. מצד שני, יכול והמתלונן היה נפגע ככל שמשרד הביטחון היה מבקש לפרוע את המחאת הביטחון, כפי שהעיד העד ששון, או חלילה היה בוחר לנהל הליך משפטי נגדו, שלא לדבר על גרירתו של המתלונן תחילה למשטרה ובהמשך לבית המשפט לצורך מסירת גרסתו בהליך הפלילי שהתנהל נגד הנאשם. הרקע לביצוע העבירה הוא כלכלי, כאשר נמצא שהנאשם בחר לפעול באופן לא חוקי תוך שהוא מודע לכך שאין ביכולתו להגיש הצעה בעצמו, זאת בהעדר יכולת לצרף המחאה אישית שלו. עוד נמצא שעל אף שלא הובררו נסיבות הגעת ההמחאות של המתלונן לידי הנאשם, הרי שהדבר נעשה שלא בידיעת המתלונן, וודאי שהנאשם לא קיבל את רשותו של המתלונן להשתמש בהן. העובדה שהנאשם חתם על המכרזים בחתימתו היא טענה מיתממת, אותה מצאתי לדחות בהכרעת הדין, בהינתן שממילא מדובר בחתימת "קשקוש" ולא בציון שם מלא של אדם, באופן שאינו מאפשר למקבל המסמך לעמוד על טיבה במבט חטוף.

מדיניות הענישה

9. ב"כ הצדדים היו תמימי דעים שאין בנמצא דוגמא בפסיקה לעונש שניתן בנסיבות זהות למקרה שלפנינו וביקשו ללמוד על ה"סביבה העונשית" ממקרים דומים, חלקם חמורים יותר וחלקם חמורים פחות. ואכן, עיון בפסיקה מלמד על קיומו של מנעד ענישה רחב בעבירות בהן הורשע הנאשם.

10. התביעה הפנתה לפסקי הדין הבאים:

א. בת"פ (רמ') 41432-11-19 מדינת ישראל נ' אסולין (17.3.2022) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של ניסיון לקבל דבר במרמה, שביטוייה בכך שהתייצג ככזב כעובד של חברה מסחרית והזמין מחברת ייבוא וייצור של מוצרי חשמל מוצרים שונים בשווי של מעל 50,000 ₪. משהגיע איש הובלות שהוזמן על ידי הנאשם למשרדי החברה עם משאית, חשדו בו העובדים והעמיסו עליה ארגזים המכילים פסולת. לאחר שהנאשם חבר למוביל, נתפס על ידי המשטרה. בנסיבות המקרה נקבע מתחם עונשי הנע בין מספר חודשי מאסר ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בגילו הצעיר, עברו הפלילי המכביד, עונשי המאסר שריצה ותסקיר חיובי, הוטל על הנאשם עונש עיקרי של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ב. בת"פ (שלום י-ם) 42054-12-19 מדינת ישראל נ' טורשאן ואח' (6.6.2021), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה שביטוייה בכך שרכש מאחר רישיון נהיגה מזויף, ובהמשך הציג בפני פקידת משרד הרישוי על מנת שזו תנפיק לו רישיון נהיגה קבוע. בנסיבות המקרה נקבע מתחם עונשי הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד ל-9 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, צעיר נעדר עבר פלילי, הוטלו כעונש עיקרי 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ג. בת"פ (ראשל"צ) 31006-01-18 מדינת ישראל נ' בלעיש (5.8.2020) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות של שימוש בסמך מזויף בכוונה לקבל דבר, ניסיון לקבלת דבר במרמה והתחזות לאדם אחר שביטויים בכך שהתייצג בפני פקידה בבנק כאדם אחר, הציג לה תעודת זהות מזויפת של אותו אדם וביקש למשוך סכום כסף מחשבונו של אותו אדם. בנסיבות המקרה נקבע מתחם עונשי הנע בין צו של"צ לבין שנת מאסר בפועל ועל הנאשם, בעל עבר פלילי שכבר ריצה בעבר עונשי מאסר, נגזר עונש של 4 חודשי מאסר בפועל.

ד. בת"פ (שלום חי') 51440-11-17 מדינת ישראל נ' בדוי (8.4.2018) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות של שימוש במסמך מזויף וניסיון לקבלת דבר במרמה, שביטויים בכך שהציג בפני פקידת בנק תלושי שכר ודפי חשבון בנק מזויפים במטרה לקבל הטבות הניתנות ללקוחות חדשים. בנסיבות המקרה נקבע מתחם עונשי הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר, ועל הנאשם נעדר עבר פלילי, הוטלו 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

11. ההגנה הפנתה לת"פ (מח' ת"א) 36644-12-12 מדינת ישראל נ' צמח (29.4.2014), בו הורשע נאשם, לאחר שמעית ראיות, ב-3 עבירות של זיוף בנסיות מחמירות, 3 עבירות של שימוש במסמכים מזויפים ו-2 עבירות של קבלת דבר במרמה, שביטויים בכך שבמועדים שונים זייף הנאשם, מהנדס שעבד בחברה לייצור ושיווק מכשירים לאבחון מוקדם של מחלות עיניים, מסמכים רבים במטרה לקבל את הנחת דעתם של מנהלי החברה כי פעל לקבלת אישור ה-FDA למוצר של החברה. בנסיבות המקרה הוטל על הנאשם עונש עיקרי של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לאחר שנקבע מתחם עונשי הנע בין 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד לשנת מאסר, תוך שצוין מפורשות שמדובר במתחם "מקל באופן יחסי", המביא בחשבון את העובדה ש"העבירות בוצעו מתוך לחץ ומצוקה ולא מתוך רצון להתעשר". הנה כי כן, נסיבות המקרה ייחודיות ושונות מהמקרה שלפנינו.

12. בהתבסס על כל אלו מצאתי לקבוע מתחם עונשי הנע בין 4 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות

ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות ומיקום עונשו של הנאשם בתוך המתחם

13. הנאשם כבן 57, ושני שיקולים כבדי משקל נזקפים לחובתו. האחד, עברו הפלילי. השני, אי לקיחת אחריות על מעשיו.

לחובת הנאשם לא פחות מ-10 הרשעות קודמות. את דרכו העבריינית החל הנאשם בשנת 1982, כאשר הורשע בבית משפט לנוער בביצוע עבירות התפרצות לדירות מגורים וגניבה. מאז הורשע הנאשם לאורך השנים בביצוע עבירות אלימות, איומים מרמה, זיוף, התחזות לאדם אחר, הפרעה לשוטר, הפרעה לעובד ציבור, תקיפת עובד ציבור, העלבת עובד ציבור והפרת הוראה חוקית. הרשעתו המדווחת האחרונה של הנאשם היא משנת 2019 בגין עבירה של גניבת רכב שבוצעה בשנת 2018, אז נדון לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל, שלאחר הפעלת מאסר מותנה הצטברו לכדי 15 חודשי מאסר. בסך הכול ריצה הנאשם שתי תקופות מאסר בפועל ועונש מאסר נוסף בדרך של עבודות שירות.

נוסף על הרשעותיו המדווחות, הורשע הנאשם ביום 15.3.2022 בבית משפט השלום בירושלים במסגרת ת"פ 33172-08-20 ב-7 כתבי אישום נפרדים שהוגשו נגדו בין השנים 2018-2022, באחד מהם אף נעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו (נ/3). הכרעת הדין אינה מלמדת על טיב המעשים בהם הורשע הנאשם, אולם עיון בכתבי האישום במערכת נט המשפט מלמד שמדובר במגוון רחב של עבירות, ובהן התפרצות לדירה, פריצה לבניין שאינו דירה, גניבה, הפרת צו בית משפט, היזק לרכוש במזיד, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, העלבת עובד ציבור, שימוש ברכב ללא רשות ואיומים. כל העבירות בוצעו לאחר מועד ביצוע העבירות בתיק שלפניי, וחלקן בוצעו לאחר הגשת כתב האישום ואף במהלך ניהול המשפט.

לטענת הנאשם הוא ביצע את העבירות בתיק זה לאחר שנפצע בתאונת עבודה. מעבר לעובדה שלא ברור הקשר בין פציעתו הנתענת לבין ביצוע עבירות פליליות, הרי שעיון ברישום הפלילי שהוגש מלמד שעבירות רבות בוצעו שנים לפני מועד פציעתו.

14. למן תחילתו של ההליך המשפטי ועד סופו לא קיבל הנאשם אחריות על מעשיו וניסה לשוות להם אופי תמים, תוך הטלת האחריות, כולה או חלקה, על המתלונן. גם לאחר שניתנה הכרעת הדין סבר הנאשם שלא נפל דופי במעשיו, והוא בחר למקד טיעוניו בבקשה להתחשב בו בעת גזירת עונשו.

15. הנאשם אובחן בשנת 2015 כסובל ממאניה דפרסיה (נ/1), אולם חרף טענות ההגנה, לא הוצג מטעמה מסמך כלשהו בנוגע לטיב המחלה ומידת השפעתה, אם בכלל, על מעשיו של הנאשם באירוע הנוכחי.

16. ההגנה ביקשה לחפוף את עונש המאסר המותנה עם עונש המאסר שיוטל על הנאשם בהליך זה, מן הטעם

שמאז שהוטל עליו עונש המאסר המותנה לא הסתבך הנאשם בביצוע עבירות מרמה נוספות. כידוע, הכלל הוא שעונש מאסר מותנה יצטבר לעונש מאסר המוטל בתיק החדש, זולת אם מצא בית המשפט, "מטעמים שיירשמו", ששתי תקופות המאסר ירוצו בחפיפה מלאה או חלקית זו לזו (סעיף 58 לחוק). העובדה שנגד הנאשם לא הוגש לאחרונה כתב אישום בעבירות מסוג העבירות בגין הוטל התנאי אינה מהווה, כשלעצמה, סיבה מספקת לחפיפת שתי תקופות המאסר. בפרט יפים הדברים כאשר במהלך תקופת התנאי הוגשו נגד הנאשם כתבי אישום רבים בעבירות חמורות לא פחות, בגין הורשע אך לאחרונה, כמפורט לעיל. עוד יש לציין שאין זו הפעם הראשונה בה מופעל נגד הנאשם עונש מאסר מותנה, שכאמור לא הרתיע אותו מלשוב ולבצע עבירות בתוך תקופת התנאי.

17. בשים לב לאמור, היה מקום למקם את עונשו של הנאשם ברף העליון של המתחם העונשי, ואם מצאתי שלא לעשות כן הרי שהדבר נובע אך מעתירתה העונשית של המאשימה ומחלוף הזמן מיום ביצוע העבירות, הגם שפרק זמן זה לא נוצל לצורך שיקומו של הנאשם.

18. נוכח כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 9 חודשים.

אני מורה על הפעלת מאסר מותנה של 2 חודשים שהוטל על הנאשם במסגרת ת"פ 5033-11-14, אליו צורף ת"פ 26314-02-16, שניהם של בית משפט השלום בירושלים.

שני המאסרים ירוצו במצטבר זה לזה כך שסך הכול ירצה הנאשם עונש מאסר של 11 חודשים. עונש המאסר ירצה במצטבר לכל עונש מאסר אותו מרצה הנאשם כיום.

ב. מאסר למשך 6 חודשים אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירה שעניינה מרמה או זיוף.

ג. פיצוי למתלון (ע"ת 1 בכתב האישום) בסך 2,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 10.6.2022.

הפיצוי יועבר למרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, וניתן יהיה לשלמו בתוך 3 ימים מיום מתן גזר הדין באחת הדרכים המפורטות באתר המרכז.

19. ניתן צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ז ניסן תשפ"ב, 28 אפריל 2022, בנוכחות הצדדים.

עמוד 6

